

PODACI O PROJEKTU

Bosna i Hercegovina   Novembar 2023. godine

MEDICINSKE SESTRE U BIH IMAJU KLJUČNU ULOGU U POBOLJŠANJU ZDRAVSTVENIH USLUGA

BOLJI POLOŽAJ MEDICINSKIH SESTARA JE IMPERATIV ZA USPJEH

Projekat „Jačanje sestrinstva u BiH“ potiče procese povećanja kvalitete usluga medicinskih sestara i tehničara te bolji pristup ovim uslugama, naročito za ugrožene grupe stanovništva, koje uključuju starije, osobe sa invaliditetom, raseljena lica, nezaposlene i neosigurane osobe, manjine, osobe koje žive u izolovanim područjima, samohrane majke, mlade roditelje, djecu i mlade. Projekat podržava i razvoj sestrinstva u zajednici, gdje medicinske sestre pružaju usluge u zajednici i domovima pacijenata, uključujući preventivnu njegu, usluge promocije zdravlja i savjetovanja, te njegu pacijenata koji su u terminalnoj fazi oboljenja ili imaju hronične zdravstvene probleme.

Medicinske sestre zauzimaju ključno mjesto u pružanju primarne zdravstvene njege i imaju potencijal da značajno doprinesu poboljšanju zdravstvenog statusa stanovništva Bosne i Hercegovine. Projekat „Jačanje sestrinstva u BiH“ ima za cilj da omogući medicinskim sestrama da pristupe najugroženijim grupama stanovništva i pruže im kvalitetnije usluge, a fokusira se i na zaštitu profesionalnih interesa medicinskih sestara i tehničara te na njihovo priznanje unutar zdravstvenog sistema.

Iako Bosna i Hercegovina ulaže značajna sredstva u zdravstveni sistem, zdravlje stanovništva se kontinuirano pogoršava. Reforma zdravstvenog sistema bavi se osiguravanjem pristupačnih i isplativih usluga primarne zdravstvene zaštite. Međutim, unapređenje edukacije i prakse medicinskih sestara i tehničara nije obuhvaćeno reformom, što zapravo sputava njen dalji napredak.

Oko 19.000 medicinskih sestara zaposleno je u zdravstvenom sistemu Bosne i Hercegovine. Iako prevladavaju u radnoj snazi u zdravstvu, njihov potencijal je neiskorišten, pogotovo u radu sa ugroženim grupama, koje imaju ograničen pristup zdravstvenoj zaštiti. Štaviše, formalno obrazovanje medicinskih sestara je neadekvatno, potrebne kompetencije za rad nisu jasno definirane, niti je uspostavljen sistem njihovog (re)licenciranja.

Projekat se bavi i pitanjem reforme formalnog obrazovanja medicinskih sestara i tehničara, kako bi se osiguralo da su njihove kompetencije u skladu sa evropskim standardima. Pored toga, iznimno je važno da zdravstveni autoriteti u zemlji prepoznaju i priznaju medicinske sestre i tehničare kao važan resurs za poboljšanje kvalitete usluga i njihove sigurnosti i efikasnosti. Kako bi se poboljšao položaj medicinskih sestara i tehničara u zdravstvenom sistemu projekat radi na razvijanju standarda prakse u sestrinstvu, regulative za kontinuiranu edukaciju i adekvatno licenciranje medicinskih sestara i tehničara. Takođe je podržan profesionalni razvoj udruženja medicinskih sestara i tehničara kao partnera zdravstvenih autoriteta u zemlji u regulisanju sestriinske profesije i zagovaranju interesa medicinskih sestara i tehničara.

Primarna ciljna grupa projekta su medicinske sestre i tehničari, naročito oni koji rade u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Međutim, projekat ima snažan utjecaj i na korisnike zdravstvenih usluga – procijenjenih više od 1 milion osoba u BiH - te naročito na ugrožene grupe stanovništva sa ograničenim pristupom zdravstvenim uslugama.

ISKUSTVA IZ BIJELJINE KAO MODEL ZA OSTATAK ZEMLJE

U Domu zdravlja Bijeljina 40 medicinskih sestara i tehničara iz oblasti porodične medicine obučene su za pružanje usluga sestrinstva u zajednici, te im je osigurana oprema potrebna za pružanje ovih usluga. Samo u prvih tri mjeseca rada, one su posjetile preko 900 domova kako bi pružile njegu pacijentima. Nadalje, obavile su godišnji pregled preko 2.000 hroničnih pacijenata, te će nastaviti obavljati njihove redovne kontrolne preglede. Uz pružanje njege, medicinske sestre i tehničari u zajednici organiziraju i aktivnosti promocije zdravlja za cjelokupno stanovništvo. Ova uspješna pilot aktivnost iz Bijeljine pokrenuta je u još 54 općine u zemlji.

PODRŠKA REFORMI SESTRINSTVA U BIH

Ideja projekta „Jačanje sestrinstva u BiH“ nastala je od strane dva entitetska ministarstva zdravlja i Švicarske agencije za razvoj i saradnju (SDC). Projekat je razvijen na osnovu analize potreba u zemlji i saznanja dobijenih kroz projekat „Implementacija porodične medicine u BiH“, ranije finansiranog od SDC-a.

SAŽETAK PROJEKTA

NAZIV:
Projekat „Jačanje sestrinstva u Bosni i Hercegovini“

DOMENA:
Zdravlje

TEMA:
Zdravlje

ZEMLJA / REGIJA:
Bosna i Hercegovina

PARTNERI:
Ministarstvo civilnih poslova BiH
Federalno ministarstvo zdravstva
Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske
Odjel za zdravstvo i druge usluge Vlade Brčko distrikta
Odjel za obrazovanje Vlade Brčko distrikta
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske

PARTNER ZA IMPLEMENTACIJU:
Konzorcij Fondacije Fami (BiH) i Ženevske univerzitetske bolnice (Švicarska)

POLAZNA TAČKA / POZADINA:
Potencijal medicinskih sestara i tehničara kao radne snage u zdravstvu zanemaren je unutar reforme zdravstvenog sistema Bosne i Hercegovine. Oko 19.000 medicinskih sestara i tehničara trenutno je zaposleno u zdravstvenom sistemu, no njihovo formalno obrazovanje je neadekvatno, potrebne kompetencije nisu jasno definirane, a sistem licenciranja medicinskih sestara i tehničara nije uspostavljen.

CILJ PROJEKTA:
Projekat se fokusira na poboljšanje regulatornog okvira za sestrinstvo, reformu formalnog obrazovanja medicinskih sestara i tehničara, te razvoj usluga sestrinstva u zajednici, tj. njege pacijenata u njihovim domovima i zajednicama. Posebna pažnja je posvećena pružanju njege ugroženim grupama stanovništva koje imaju ograničen pristup uslugama zdravstvene zaštite.

CILJNA GRUPA:
Primarna ciljna grupa projekta su medicinske sestre i tehničari, naročito oni koji rade u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Krajnji korisnici projekta su korisnici zdravstvenih usluga, odnosno stanovnici BiH.

BUDŽET:
15,976,250 CHF

TRAJANJE:
01.10.2011. – 30.11.2026. (kraj projekta)

DODATNE INFORMACIJE I KONTAKT PODACI

Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC)
Cooperation with Eastern Europe,
Western Balkans Division
Freiburgstrasse 130, 3003 Bern
Tel. +41 (0)58 462 22 12
E-Mail: deza-oza@eda.admin.ch
www.sdc.admin.ch

Ambasada Švicarske u Bosni i Hercegovini
Zmaja od Bosne 11, Zgrada RBBH, objekat B
BiH-71000 Sarajevo
Tel. +387 33 27 58 50, +387 33 25 40 30
Fax +387 33 57 01 20
E-Mail: sar.vertretung@eda.admin.ch
www.eda.admin.ch/bosnia-and-herzegovina